

**WETENSCHAPPELIJK COMITÉ
VAN HET FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE VEILIGHEID
VAN DE VOEDSELKETEN**

ADVIES 23-2013

Betreft : Beoordeling sectoraal bemonsteringsplan rundveesector (dossier Sci Com 2013/13).

Advies goedgekeurd door het Wetenschappelijk Comité op 20 september 2013.

Samenvatting

Er wordt gevraagd aan het Wetenschappelijk Comité of het voorgestelde bemonsteringsplan, opgesteld door de rundveesector, kan worden gevalideerd en kan worden in rekening gebracht bij de programmatie van het controleplan van het FAVV.

Het Wetenschappelijk Comité is van oordeel dat het voorgestelde bemonsteringsplan van goede kwaliteit is en nauwgezet de methodiek, die gebruikt wordt door het FAVV bij de opstelling van het controleplan, volgt. Het Comité heeft echter enkele fundamentele opmerkingen gemaakt bij de opmaak van dit bemonsteringsplan. Mits het bemonsteringsplan wordt aangepast volgens de gemaakte opmerkingen kan het gevalideerd worden en in rekening worden gebracht bij de opstelling van het controleplan van het FAVV.

Summary

Advice 23-2013 of the Scientific Committee of the FASFC on the evaluation of a sectoral sampling plan regarding the cattle farming sector. (dossier Sci Com 2013/13)

The Scientific Committee is asked if the proposed sampling plan, designed by the cattle farming sector, can be validated and can be taken into account for the programming of the FASFC control plan.

The Scientific Committee is of the opinion that the proposed sampling plan is of good quality and accurately follows the methodology used by the FASFC to draw up his control plan. However, the Committee has formulated some fundamental remarks in regard to the design of this sampling plan. Provided that the sampling plan is adjusted according to these remarks, it can be validated and taken into account for the programming of the FASFC control plan.

Sleutelwoorden

rundveesector – bemonsteringsplan – bewaking

1. Referentietermen

Er wordt gevraagd aan het Wetenschappelijk Comité of het voorgestelde bemonsteringsplan, opgesteld door de rundveesector, kan worden gevalideerd en kan worden in rekening gebracht bij de programmatie van het controleplan van het FAVV. De sector voerde eveneens een vergelijkende studie uit tussen het voorgestelde bemonsteringsplan en het controleplan van het FAVV op het vlak van de borging van de voedselveiligheid.

Het betreft in wezen een vraag van de sector om het voorgestelde bemonsteringsplan in rekening te nemen bij de opstelling van het controleplan van het FAVV. Dit bemonsteringsplan zal de autocontrole op sectoraal niveau verzorgen (althans voor de intekenende bedrijven), maar vervangt niet het controleplan van het FAVV. De procedures van het FAVV vermelden wel dat er bij de opstelling van het controleplan kan worden rekening gehouden met een sectoraal bemonsteringsplan op voorwaarde dat dit plan wordt gevalideerd door het Wetenschappelijk Comité voor wat betreft een adequate borging van de voedselveiligheid. Als dat het geval is wordt de frequentie van de officiële controles die het FAVV in de betreffende sector verricht verlaagd.

Overwegende de besprekingen tijdens de werkgroepvergadering van 25 juni 2013 en de plenaire zitting van 20 september 2013;

geeft het Wetenschappelijk Comité het volgende advies :

2. Advies

De berekening en de methodiek bij de opstelling van het bemonsteringsplan werden grondig bestudeerd door het Wetenschappelijk Comité. In het algemeen kan gesteld worden dat de methodiek die gebruikt wordt door het FAVV bij de opstelling van het controleplan (Maudoux et al., 2006 en <http://www.favv-afsc.fgov.be/overhetfavv/mancp/>), en die samen met het Wetenschappelijk Comité werd ontwikkeld, in dit voorstel nauwgezet werd gevolgd en dat alle berekening correct zijn uitgevoerd.

Deze statistische methode heeft tot doel om, op een wetenschappelijk onderbouwde manier, de bemonsteringsgrootte te bepalen waarbij, met een voldoende hoge betrouwbaarheid, een contaminatie in de voedselketen die een vooraf gedefinieerde te controleren prevalentie (Prevalence Level to be Controlled – PLC) overschrijdt, kan worden gedetecteerd. Zowel het betrouwbaarheidsniveau (de probabiliteit om minstens 1 positief monster te hebben ingeval de PLC is overschreden) en de PLC worden bepaald door het gezondheidsrisico dat het te controleren gevaar inhoudt.

Evenwel werd vastgesteld dat het bemonsteringsplan van de rundveesector voorziet in een hogere PLC dan deze die gebruikt wordt bij de opstelling van het FAVV controleplan. Het Comité begrijpt dat deze verhoging werd doorgevoerd omwille van budgettaire redenen. Echter, vanuit wetenschappelijk en voedselveiligheidsstandpunt is deze verhoging onaanvaardbaar. Er wordt op aangedrongen om de PLC waarden die het FAVV gebruikt bij de opstelling van het controleplan over te nemen. Immers, een verhoging van de PLC zal een verlaging van de bemonsteringsgrootte tot gevolg hebben en bijgevolg ook een verlaagde kans op detectie van een non-conformiteit. Bijvoorbeeld: een PLC van 5% (wat overeenkomt met een score 3 voor schadelijk effect in dit bemonsteringsplan) betekent in feite dat men op een populatie van 100.000 runderen aanvaardt dat de aanwezigheid van 5.000 non-conformiteiten niet zal gedetecteerd worden. Met andere woorden, pas indien het aantal non-conformiteiten hoger ligt dan 5.000 op een populatie van 100.000 runderen zullen 1 of meerdere monsters positief worden bevonden met de vooraf aanvaarde waarschijnlijkheid. Indien men weet dat een score 3 voor schadelijk effect overeenkomt met de klasse 'ernstig'

zal men begrijpen dat een verlaging van de PLC zich opdringt om een goede borging van de voedselveiligheid te garanderen.

Indien een verlaging van de PLC en bijhorende toename van het aantal stalen wegens budgettaire redenen niet mogelijk is, kan er eventueel overwogen worden om niet alle parameters jaarlijks in het bemonsteringsplan op te nemen maar wel te alterneren over een cyclus van 2 of 3 jaar. Het is immers beter om een representatief aantal stalen te nemen voor een deel van de parameters dan te weinig stalen voor alle parameters. Op deze manier wordt weliswaar jaarlijks slechts een gedeelte van het controleplan uitgevoerd maar de bekomen resultaten zijn wel meer betrouwbaar.

Het Wetenschappelijk Comité betreurt het feit dat humaan pathogene *E. coli* niet zijn opgenomen in het bemonsteringsplan en raadt aan om, conform de adviezen 40-2005 en 04-2013, deze aan de lijst met (microbiële) parameters toe te voegen.

Voor wat betreft de vergelijkende studie tussen het voorliggende bemonsteringsplan en het controleplan van het FAVV, is het Wetenschappelijk Comité van mening dat het bijzonder moeilijk is om beide te vergelijken. Het FAVV verdeelt immers het aantal analyses van het controleplan over verschillende diersoorten (in functie van het aantal aanwezige dieren in België voor elke soort) terwijl het sectoraal bemonsteringsplan uiteraard enkel rundvee in rekening brengt. Dit neemt echter niet weg dat het sectoraal bemonsteringsplan voor meer dan de helft van de beschouwde parameters een grotere statistische garantie kan voorleggen dan het FAVV bemonsteringsplan op het vlak van de bewaking van de voedselveiligheid. Bijgevolg loont het zeker de moeite om voor deze parameters het bemonsteringsplan van de sector in rekening te brengen bij de programmatie van het controleplan van het FAVV.

3. Conclusies

Het voorliggende bemonsteringsplan is van goede kwaliteit en volgt nauwgezet de methodiek die gebruikt wordt door het FAVV bij de opstelling van het controleplan, en die samen met het Wetenschappelijk Comité werd ontwikkeld. Het Wetenschappelijk Comité kan echter, vanuit wetenschappelijk oogpunt en vanuit het oogpunt van de voedselveiligheid, niet akkoord gaan met de verhoging van de PLC. Indien een verlaging van de PLC en bijhorende toename van het aantal stalen wegens budgettaire redenen niet mogelijk is, kan er eventueel overwogen worden om niet alle parameters jaarlijks in het bemonsteringsplan op te nemen maar wel te alterneren over een cyclus van 2 of 3 jaar. Mits het bemonsteringsplan wordt aangepast volgens de gemaakte opmerkingen kan het gevalideerd worden en in rekening worden gebracht bij de opstelling van het controleplan van het FAVV

Voor het Wetenschappelijk Comité,
Voorzitter,

Prof. Em. Dr. Pharm. C. Van Peteghem (Get.)

Brussel, 30/09/2013

Referenties

Maudoux J.-P., Saegerman C., Rettigner C., Houins G., Van Huffel X, Berkvens D. 2006. Food safety surveillance through a risk based control programme: approach employed by the Belgian Federal Agency for the Safety of the Food Chain. *Vet Q.*, 28(4),140-154.

Multi Annual National Control Plan (MANCP) of the FASFC <http://www.favv-afsca.fgov.be/overhETFavv/mancp/>

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden :

D. Berkvens, A. Clinquart, G. Daube, P. Delahaut, B. De Meulenaer, L. De Zutter, J. Dewulf, P. Gustin, L. Herman, P. Hoet, H. Imberechts, A. Legrève, C. Matthys, C. Saegerman, M.-L. Scippo, M. Sindic, N. Speybroeck, W. Steurbaut, E. Thiry, M. Uyttendaele, T. van den Berg, C. Van Peteghem

Belangenconflict

Omwille van een belangenconflict nam P. Delahaut niet deel aan de beraadslaging bij de goedkeuring van het advies.

Dankbetuiging

Het Wetenschappelijk Comité dankt de Stafdirectie voor risicobeoordeling en de leden van de werkgroep voor de voorbereiding van het ontwerpadvies. De werkgroep was samengesteld uit :

Leden van het Wetenschappelijk Comité

D. Berkvens (verslaggever), J. Dewulf, L. De Zutter, H. Imberechts, C. Saegerman, N. Speybroeck, C. Van Peteghem

Externe experts

E. Daeseleire (ILVO)

Wettelijk kader van het advies

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 9 juni 2011.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich, te allen tijde, het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.